

Convenția nr. 180/1996 privind durata muncii navigatorilor și echipajul navelor

Publicat în Monitorul Oficial al României nr. 34 din 28 ianuarie 2000

Conferința generală a Organizației Internaționale a Muncii, convocată la Geneva de către Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii și reunită acolo la 8 octombrie 1996 în cea de-a 84-a sesiune a sa,

luând în considerare dispozițiile Convenției privind standardele minime la bordul navelor comerciale, 1976, ale Protocolului din 1996 la aceasta și ale Convenției privind inspecția muncii (navigatori), 1996,

reamintind dispozițiile pertinente ale următoarelor instrumente ale Organizației Maritime Internaționale: Convenția internațională pentru ocrotirea vieții omenești pe mare, 1974, amendată, Convenția internațională privind standardele de pregătire a navigatorilor, de brevetare/atestare și efectuare a serviciului de cart, 1978, amendată în 1995, Rezoluția Adunării A 481 (XII) (1981) referitoare la Reguli privind echipajul de siguranță, Rezoluția Adunării A 741 (18) (1993) privind Codul internațional de management pentru operarea în siguranță a navelor și pentru prevenirea poluării (Codul internațional de management al siguranței Codul I.S.M.) și Rezoluția Adunării A 772 (18) (1993) privind factorii de oboseală ai echipajului și securitate,

reamintind intrarea în vigoare a Convenției Națiunilor Unite asupra dreptului mării, 1982, la 16 noiembrie 1994,

după ce a decis să adopte anumite propuneri referitoare la revizuirea Convenției privind salariile, durata muncii navigatorilor și echipajul navelor maritime (revizuită), 1958, și a Recomandării privind salariile, durata muncii navigatorilor și echipajul navelor maritime, 1958, chestiune ce constituie cel de-al doilea punct pe ordinea de zi a sesiunii, după ce a decis că aceste propuneri vor lua forma unei convenții internaționale, adoptă la 22 octombrie 1996, convenția de mai jos, care va fi denumită Convenția privind durata muncii navigatorilor și echipajul navelor, 1996:

Partea I

Scop și definiții

Articolul 1

1. Această convenție se aplică fiecărei nave maritime, proprietate publică sau privată, care este înmatriculată pe teritoriul oricărui membru pentru care convenția este în vigoare și care este în mod regulat angajată în operațiuni maritime comerciale. În sensul acestei convenții, o navă care este înmatriculată pe teritoriul a 2 membri este considerată ca fiind înmatriculată pe teritoriul membrului al cărui pavilion îl arborează.

2. În măsura în care, după consultarea organizațiilor reprezentative ale armatorilor navelor de pescuit și ale pescarilor, autoritatea competentă consideră că acest lucru este realizabil, ea va aplica pescuitului maritim comercial dispozițiile acestei convenții.

3. În cazul în care există îndoieli dacă unele nave trebuie să fie considerate, în sensul convenției, nave maritime sau angajate în operațiuni maritime comerciale ori în pescuitul maritim comercial, chestiunea va fi reglementată de către autoritatea competentă după consultarea organizațiilor interesate ale armatorilor, navigatorilor și pescarilor.

4. Această convenție nu se aplică navelor din lemn construite tradițional, asemenea corăbiilor arabe cu un singur catarg și pânză triunghiulară și joncilor.

Articolul 2

În sensul acestei convenții:

- a) termenul autoritate competentă desemnează ministrul, serviciul guvernamental sau orice altă autoritate abilitată să emită regulamente, ordine ori alte instrucțiuni având putere legislativă în materie de durată a muncii sau a odihnei navigatorilor ori în materie de echipaj al navelor;
- b) termenul durata muncii înseamnă timpul în care unui navigator îi este cerut să efectueze o muncă pentru navă;
- c) termenul durata odihnei înseamnă timpul care nu este cuprins în durata muncii; acest termen nu include pauzele de scurtă durată;
- d) termenul navigator înseamnă orice persoană definită astfel de legislația națională sau de contractele colective, care este folosită sau angajată în orice calitate la bordul unei nave maritime căreia i se aplică această convenție;
- e) termenul armator desemnează proprietarul navei sau orice altă organizație ori persoană, cum ar fi armatorul sau armatorul-chiriaș, care și-a asumat responsabilitatea operării navei față de armator și care, asumându-și o asemenea responsabilitate, a acceptat să preia toate sarcinile și responsabilitățile care decurg din aceasta.

Partea a II-a

Durata muncii și durata odihnei navigatorilor

Articolul 3

În limitele stabilite la art. 5, se va stabili fie un număr maxim de ore de muncă, care nu va fi depășit într-o perioadă de timp dată, sau un număr minim de ore de odihnă, care va fi prevăzut într-o perioadă de timp dată.

Articolul 4

Un membru care ratifică această convenție recunoaște că norma duratei muncii navigatorilor, precum și a celorlalți lucrători va fi de 8 ore, cu o zi de odihnă pe săptămână și odihnă în zilele de sărbători legale. Totuși aceasta nu va împiedica membrul să aibă proceduri pentru autorizarea sau înregistrarea unei înțelegeri colective care să stabilească durata de muncă normală a navigatorilor pe o bază nu mai puțin favorabilă decât numita normă.

Articolul 5

1. Limitele duratei muncii sau odihnei vor fi după cum urmează:

- a) numărul maxim de ore de muncă nu va depăși:
 - (i) 14 ore pe o perioadă de 24 de ore; și
 - (ii) 72 de ore pe o perioadă de 7 zile;
- sau
- b) numărul minim de ore de odihnă nu va fi mai mic de:
 - (i) 10 ore pe o perioadă de 24 de ore; și
 - (ii) 77 de ore pe o perioadă de 7 zile.

2. Orele de odihnă nu pot fi împărțite în mai mult de două perioade, dintre care una fiind de cel puțin 6 ore, și intervalul dintre perioadele consecutive de odihnă nu va depăși 14 ore.

3. Apelurile, exercițiile privind stingerea incendiilor și cele de salvare, precum și rolurile prevăzute de legislația națională și de instrumentele internaționale vor fi efectuate astfel încât să reducă la minimum perturbarea perioadelor de odihnă și să nu provoace oboseală.

4. În situația în care un navigator este solicitat, de exemplu când sala mașinilor este nesupravegheată, navigatorul va beneficia de o perioadă de odihnă compensatorie adecvată, dacă perioada normală de odihnă este perturbată de solicitări.

5. Dacă nu există nici un contract colectiv de muncă ori sentință arbitrală sau dacă autoritatea competentă decide că dispozițiile contractului colectiv de muncă sau ale sentinței arbitrale în sensul prevederilor paragrafelor 3 sau 4 sunt insuficiente, autoritatea competentă va da astfel de dispoziții care să asigure odihnă suficientă navigatorilor în cauză.

6. Nimic din conținutul paragrafelor 1 și 2 nu va împiedica membrul să adopte o legislație națională sau o procedură care să permită autorității competente să autorizeze ori să înregistreze contracte colective care permit derogări de la limitele stabilite. Asemenea derogări vor urma, pe cât posibil, normele stabilite, dar pot ține seama de perioadele de concediu mai frecvente sau mai lungi ori de acordarea concediului compensatoriu navigatorilor care efectuează serviciu de cart sau celor care lucrează la bordul navelor care fac voiaje scurte.

7. Membrul va solicita afișarea într-un loc ușor accesibil a unui tabel care să cuprindă organizarea muncii de la bordul navei, care va conține pentru fiecare funcție cel puțin:

a) programul serviciului pe mare și al serviciului în port; și

b) numărul maxim de ore de muncă sau numărul minim de ore de odihnă, prevăzut de legislație, de regulamente sau de contractele colective de muncă în vigoare în statul de pavilion.

8. Tabelul la care s-a făcut referire în paragraful 7 va fi stabilit într-un format standardizat, scris în limba sau în limbile de lucru de pe navă și în limba engleză.

Articolul 6

Nici un navigator care nu a împlinit vârsta de 18 ani nu va lucra noaptea. În sensul acestui articol, noaptea înseamnă o perioadă de cel puțin 9 ore consecutive, incluzând intervalul dintre miezul nopții și ora 5,00 dimineața. Această prevedere nu este nevoie să fie aplicată în cazul în care instruirea efectivă a tinerilor navigatori cu vârste cuprinse între 16 și 18 ani, conform programelor și planurilor stabilite, ar fi diminuată.

Articolul 7

1. Nici o parte a acestei convenții nu va afecta dreptul comandantului unei nave de a cere unui navigator să execute orice număr de ore de muncă necesare pentru siguranța imediată a navei, a persoanelor aflate la bord sau a încărcăturii ori în scopul de a acorda ajutor altor nave sau persoane aflate în pericol pe mare.

2. Conform dispozițiilor paragrafului 1, comandantul poate suspenda programele normale de lucru sau de odihnă și poate cere unui navigator să execute orice număr de ore de lucru necesare până la restabilirea situației normale.

3. De îndată ce este posibil, după ce a fost restabilită situația normală, comandantul se va asigura că toți navigatorii care au lucrat într-o perioadă de odihnă vor beneficia de o perioadă de odihnă adecvată.

Articolul 8

1. Membrul va cere să fie menținute registre ce cuprind orele zilnice de muncă sau orele zilnice de odihnă ale navigatorilor, pentru a se permite monitorizarea conformării cu prevederile stabilite la art. 5. Navigatorul va primi un exemplar al registrelor referitoare la persoana sa, semnat de comandant sau de o persoană autorizată de comandant și de navigator.

2. Autoritatea competentă va stabili procedurile pentru ținerea unor astfel de registre la bord, inclusiv intervalele la care vor fi consemnate informațiile. Autoritatea competentă va stabili formatul registrelor cuprinzând orele de muncă sau orele de odihnă ale navigatorilor, ținând seama de orice directive ale Organizației Internaționale a Muncii, sau va utiliza orice format standard stabilit de către organizație. Formatul va fi întocmit în limba sau în limbile prevăzute la paragraful 8 al art. 5.

3. Un exemplar al prevederilor justificative ale legislației naționale referitoare la această convenție și un set al contractelor colective de muncă relevante se vor păstra la bord și vor fi ușor accesibile echipajului.

Articolul 9

Autoritatea competentă va examina și va aproba la intervale corespunzătoare registrele prevăzute la art. 8, pentru monitorizarea conformării cu prevederile referitoare la orele de muncă sau la orele de odihnă, care dau efect acestei convenții.

Articolul 10

Dacă registrele sau alte mărturii indică încălcarea prevederilor referitoare la orele de muncă sau de odihnă, autoritatea competentă va cere ca măsurile, inclusiv dacă este necesară revizuirea componenței echipajului navei, să fie luate astfel încât să fie evitate viitoare infracțiuni.

Partea a III-a

Echipajul navelor

Articolul 11

1. Fiecare navă la care se aplică această convenție va fi prevăzută cu un echipaj suficient ca număr, de siguranță și eficient, în concordanță cu certificatul pentru echipajul de minim de siguranță sau cu un document echivalent emis de autoritatea competentă.

2. Când se stabilește, se aprobă sau se revizuieste componența echipajului, autoritatea competentă va ține seama de:

- a) necesitatea evitării sau a reducerii, pe cât posibil, a duratei de muncă excesive, a asigurării unei durate suficiente de odihnă și a limitării obosealii; și
- b) instrumentele internaționale citate în preambul.

Articolul 12

Nici o persoană care nu a împlinit vârsta de 16 ani nu va lucra pe o navă.

Partea a IV-a

Responsabilitățile armatorilor și ale comandanților

Articolul 13

Armatorul se va asigura că, în scopul respectării obligațiilor rezultate din această convenție, comandantul dispune de resursele necesare, inclusiv de un echipaj adecvat. Comandantul va lua toate măsurile necesare pentru a asigura respectarea condițiilor privind durata muncii și odihna navigatorilor, rezultate din această convenție.

Partea a V-a

Aplicarea

Articolul 14

Fiecare membru care ratifică această convenție se angajează să aplice prevederile ei printr-o legislație națională, în afară de cazul în care acestora li se dă efect pe calea contractelor colective de muncă, a sentințelor arbitrale sau a hotărârilor judecătorești.

Articolul 15

1. Membrul va lua toate măsurile necesare, inclusiv prevederea unor sancțiuni și a unor măsuri corective adecvate, pentru a garanta aplicarea efectivă a prevederilor acestei convenții.
2. Membrul va dispune de servicii de inspecție adecvate pentru a controla aplicarea măsurilor luate pentru a da efect acestei convenții, pe care le va dota cu resursele necesare în acest scop.
3. După consultarea organizațiilor armatorilor și ale navigatorilor, membrul va dispune de proceduri pentru investigarea reclamațiilor referitoare la orice chestiune acoperită de această convenție.

Partea a VI-a

Prevederi

Articolul 16

Această convenție revizuieste Convenția privind salariile, durata muncii navigatorilor și echipajul navelor maritime (revizuită), 1958; Convenția privind salariile, durata muncii navigatorilor și echipajul navelor maritime (revizuită), 1949; Convenția privind salariile, durata muncii navigatorilor și echipajul navelor maritime (revizuită), 1946; și Convenția privind durata muncii navigatorilor și echipajul navelor maritime (revizuită), 1936. De la data intrării în vigoare a acestei convenții convențiile menționate mai sus nu vor mai fi deschise ratificării.

Articolul 17

Ratificările formale ale acestei convenții vor fi comunicate directorului general al Biroului Internațional al Muncii și vor fi înregistrate de către acesta.

Articolul 18

1. Prezenta convenție nu va lega decât pe membrii Organizației Internaționale a Muncii, ale căror ratificări vor fi fost înregistrate de către directorul general al Biroului Internațional al Muncii.

2. Prezenta convenție va intra în vigoare la 6 luni după ce ratificările a 5 membri, dintre care 3 trebuie să aibă flote comerciale atingând fiecare un tonaj brut egal sau superior unui milion, vor fi fost înregistrate.

3. În continuare această convenție va intra în vigoare, pentru fiecare membru, la 6 luni de la data la care ratificarea sa va fi fost înregistrată.

Articolul 19

1. Orice membru care a ratificat această convenție poate să o denunțe după expirarea termenului de 10 ani de la data intrării inițiale în vigoare a acesteia, printr-un act comunicat directorului general al Biroului Internațional al Muncii și înregistrat de către acesta. O astfel de denunțare nu va avea efect decât după un an de la data înregistrării.

2. Orice membru care a ratificat această convenție și care, în termen de un an de la expirarea perioadei de 10 ani, prevăzută la paragraful anterior, nu și-a exercitat dreptul de denunțare prevăzut de prezentul articol, va fi legat pentru o nouă perioadă de 10 ani și ca urmare va putea să denunțe această convenție la expirarea fiecărei perioade de 10 ani, în condițiile prevăzute de prezentul articol.

Articolul 20

1. Directorul general al Biroului Internațional al Muncii îi va înștiința pe toți membrii Organizației Internaționale a Muncii cu privire la înregistrarea tuturor ratificărilor și denunțurilor care i-au fost comunicate de către membrii organizației.

2. Atunci când condițiile enunțate la art. 18 paragraful 2 vor fi fost îndeplinite directorul general al Biroului Internațional al Muncii va atrage atenția membrilor organizației asupra datei la care prezenta convenție va intra în vigoare.

Articolul 21

Directorul general al Biroului Internațional al Muncii va comunica secretarului general al Națiunilor Unite, spre înregistrare, în conformitate cu art. 102 din Carta Națiunilor Unite, informații complete privind toate ratificările și toate actele de denunțare pe care le-a înregistrat în conformitate cu prevederile articolelor precedente.

Articolul 22

Oricând va considera necesar Consiliul de administrație al Biroului Internațional al Muncii va prezenta un raport Conferinței generale cu privire la aplicarea prezentei convenții și va examina dacă este cazul să se înscrie pe ordinea de zi a conferinței problema revizuirii totale sau parțiale a convenției.

Articolul 23

1. În cazul în care Conferința adoptă o nouă convenție având ca obiect revizuirea, totală sau parțială, a prezentei convenții și numai dacă noua convenție nu prevede altfel, atunci:

a) ratificarea de către un membru a noii convenții de revizuire va antrena de plin drept, independent de prevederile art. 19 de mai sus, denunțarea imediată a acestei convenții, sub rezerva ca noua convenție de revizuire să fi intrat în vigoare;

b) de la data la care noua convenție de revizuire va intra în vigoare prezenta convenție nu va mai fi deschisă ratificării de către membri.

2. Prezenta convenție va rămâne în orice caz în vigoare în forma și în conținutul actuale pentru membrii care au ratificat-o, dar care nu au ratificat convenția de revizuire.

Articolul 24

Versiunile în limbile engleză și franceză ale textului acestei convenții sunt egal autentice.